

Oppilaitosten aikuiskoulutus 2020

Avoimen ammattikorkeakouluopetuksen osallistujamäärä kasvoi edelleen vuonna 2020

Avoimessa ammattikorkeakouluopetuksessa opiskelleiden määrä jatkoi kasvuaan lähes 103 000 osallistujaan, mikä tarkoittaa lähes 54 prosentin kasvua vuonna 2020. Avoimen ammattikorkeakouluopetuksen tuntimäärä puolestaan väheni pari prosenttia vajaan 1,4 miljoonaan opetustuntiin vuonna 2020. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen koulutustilastoihin.

Oppilaitosten tutkintoon johtamaton aikuiskoulutus koulutustyypeittäin vuonna 2020

Koulutustyyppi	Osallistumis- tapauksia (brutto)	Osallistumis- tapauksen muutos 2019–2020, %	Naisia %	Opetustunteja	Opetustuntien muutos 2019–2020, %
Muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus	24 146	-41	52	163 606	-35
Muu ammatillinen koulutus, ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus	361	38	63	7 712	-43
Työvoimakoulutus	18 646	-18	49	410 833	-5
Työnantajan tilaama koulutus	102 771	-23	37	206 799	-34
Vapaana sivistystyönä järjestetty koulutus	1 243 955	-21	73	2 348 905	-14
Avoin ammattikorkeakouluopetus	102 516	54	64	1 389 068	-2
Avoin yliopisto-opetus ¹⁾	37 186	6	80	52 642	-8
Muu koulutus	48 015	-31	60	295 266	-38
Yhteensä	1 577 596	-18	69	4 874 831	-14

1) Ei sisällä tietoja avoimesta yliopisto-opetuksesta yliopistojen itsensä toteuttamana.

Avoimen ammattikorkeakouluopetuksen suosion kasvuun on vaikuttanut lisääntynyt opintotarjonta. Opiskelijalle on avautunut mahdollisuus edetä tutkinto-opiskelijaksi ammattikorkeakoulujen avoimen ammattikorkeakouluopetuksen ns. polkuopintojen kautta. Avoimen ammattikorkeakouluopetuksen tarjontaa on myös edistänyt korkeakoulujen rahoitusmalli, jossa suoritettujen ammattikorkeakoulun opinnottien vaikuttavat ammattikorkeakoulujen rahoitukseen.

Vuonna 2020 oppilaitokset järjestivät tutkintoon johtamatonta koulutusta aiempaa vähemmän. Poikkeuksena ovat edellä mainittu avoin ammattikorkeakouluopetus sekä avoin yliopisto-opetus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus, joissa kaikissa osallistujien määrä oli vuonna 2020 suurempi kuin vuonna 2019.

Avoimessa yliopisto-opetuksessa osallistujien määrä kasvoi kuusi prosenttia noin 37 000 osallistujaan, mutta opetustuntien määrä väheni kahdeksan prosenttia vajaaseen 53 000 opetustuntiin.

Ammatillista osaamista syventävässä tai täydentävässä koulutuksessa oli osallistujia reilu 24 000, mikä on 41 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019. Myös opetustuntien määrä väheni vajaaseen 164 000 opetustuntiin, mikä tarkoittaa 35 prosentin vähennystä vuoteen 2019. Ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus oli volyymiltaan vähäistä: vuonna 2019 osallistujia oli reilu 250 ja vuonna 2020 reilu 350. Opetustunteja ammatilliseen tehtävään valmistavassa koulutuksessa annettiin noin 7 700 vuonna 2020.

Työnantajan tilaamassa koulutuksessa osallistujien määrä väheni lähes neljäsosalla vajaaseen 103 000 osallistujaan ja opetustuntien määrä väheni kolmasosalla vajaaseen 207 000 tuntiin.

Työvoimakoulutukseen osallistujien määrä väheni vuonna 2020 lähes viidenneksellä reiluun 18 600 osallistujaan ja opetustuntien määrä väheni viisi prosenttia vajaaseen 411 000 opetustuntiin edellisvuoteen verrattuna.

Myös perinteisesti volyymiltaan suurimman koulutustyyppin, vapaana sivistystyönä järjestetyn koulutuksen määrä väheni vuonna 2020. Osallistujia oli runsas 1,2 miljoonaa, mikä on viidesosa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Opetustunteja annettiin reilu 2,3 miljoonaa, joka on 14 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019.

Kaikkiaan oppilaitosten tutkintoon johtamattomaan aikuiskoulutukseen osallistuneiden määrä väheni 18 prosenttia ja annettujen opetustuntien määrä väheni 14 prosenttia vuonna 2020. Vuonna 2020 opetusta annettiin vajaa 4,9 miljoonaa tuntia, josta vapaana sivistystyönä annettujen opetustuntien osuus oli lähes puolet, avoimena ammattikorkeakouluopetuksena annettujen opetustuntien osuus vajaa 30 prosenttia ja työvoimakoulutuksena annettujen opetustuntien osuus reilu 8 prosenttia.

Osallistujia (brutto-opiskelijamäärä) aikuiskoulutuksessa oli vajaa 1,6 miljoonaa, josta vapaan sivistystyön opintoihin osallistui lähes neljä viidestä osallistujasta. Työnantajan tilaamassa koulutuksessa opiskeli 6,5 prosenttia kaikista osallistujista samoin kuin avoimessa ammattikorkeakouluopetuksessa.

Naisia osallistujista oli edellisen vuoden tapaan 69 prosenttia. Naisten osuus vaihteli suuresti koulutustyypeittäin: pienin naisten osuus opiskelijoista oli työnantajan tilaamassa koulutuksessa (37 prosenttia) ja suurin avoimessa yliopisto-opetuksessa (80 prosenttia).

Koulutuksen järjestämisen vähenemiseen on osaltaan vaikuttanut vuonna 2020 alkanut koronapandemia, joka on vaikeuttanut läsnäolokoulutuksen järjestämistä oppilaitoksissa.

Vapaana sivistystyönä järjestetyssä aikuiskoulutuksessa brutto-opiskelijamäärä oli runsas 1,2 miljoonaa ja netto-opiskelijamäärä runsas 760 000. Brutto-opiskelijamäärään henkilö lasketaan opiskelijaksi (osallistujaksi) jokaisesta opiskelemastaan koulutuksesta. Opiskelija voi siten olla mukana opiskelijamäärässä useamman kerran kalenterivuoden aikana yhdessä tai useammassa oppilaitoksessa. Netto-opiskelijamäärässä henkilö on mukana vain kerran.

Eniten opetusta kaikista tutkintoon johtamattoman aikuiskoulutuksen opetustunneista (26 prosenttia) annettiin kulttuurin koulutusalaalla, jossa suosituimpia olivat musiikin ja käsi- ja taideteollisuuden opintoalat. Suosittuja koulutusaloja olivat myös sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala, jossa kertyi 19 prosenttia opetustunneista, sekä humanistinen ja kasvatustieteiden ala, jossa kertyi 17 prosenttia kaikista opetustunneista. Nämä sisällöt ovat olleet suosittuja vuodesta toiseen. Koulutuksen sisältöön liittyvät tiedot on luokiteltu Opetushallinnon koulutusalaaluokitus, aikuiskoulutussovellus 2003, mukaan.

Tarkempaa tietoa oppilaitosten aikuiskoulutuksesta löytyy [tietokantataulukoista](#).

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Oppilaitosten tutkintoon johtamattoman aikuiskoulutuksen opetustunnit koulutuksen pääasiallisen sisällön ja koulutustyyppin mukaan 2020.....4

Laatuseloste: Oppilaitosten aikuiskoulutus.....5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Oppilaitosten tutkintoon johtamattoman aikuiskoulutuksen opetustunnit koulutuksen pääasiallisen sisällön ja koulutustyyppin mukaan 2020

Koulutuksen sisältö ¹⁾	Koulutustyyppi								Yhteensä
	Muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus	Muu ammatillinen koulutus, ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus	Työvoimakoulutus	Työnantajan tilaamat kurssit	Vapaana sivistystyönä järjestetty koulutus	Avoin ammatti-korkea-koulu-opetus	Avoin yliopisto-opetus	Muut koulutukset	
Yhteensä	163 606	7 712	410 833	206 799	2 348 905	1 389 068	52 642	295 266	4 874 831
Yleissivistävä koulutus	2 759	0	22 710	209	48 794	980	0	26 429	101 881
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	14 306	28	136 345	20 104	501 630	83 095	23 947	32 923	812 378
Kulttuuriala	3 269	0	922	1 484	1 131 424	78 064	11 418	61 125	1 287 706
Yht.tiet. liiketal., hall.ala	10 812	0	30 678	17 120	64 004	383 517	13 985	7 461	527 577
Luonnontieteiden ala	2 777	0	810	1 549	58 735	176 845	832	6 810	248 358
Tekniikan ja liikenteen ala	34 214	7 648	126 809	105 105	25 440	201 201	793	24 640	525 850
Luonnonvara- ja ympäristöala	2 268	0	376	486	13 332	31 670	64	3 843	52 039
Sos., terveys- ja liikunta-ala	81 103	36	17 370	34 839	459 271	330 358	1 422	19 005	943 404
Matk., ravitsemis- ja talousala	4 126	0	22 523	2 119	17 271	102 995	181	3 036	152 251
Muu koulutus	7 972	0	52 290	23 784	29 004	343	0	109 994	223 387

1) Opetushallinnon koulutusalaaluokitus, aikuiskoulutussovellus 2003

Laatuseloste: Oppilaitosten aikuiskoulutus

1. Tilastotietojen relevanssi

Oppilaitosten aikuiskoulutus -tilasto on Tilastokeskuksen vuosittain tuottama tilasto. Se sisältää tietoja oppilaitosten tutkintoon johtamattoman koulutuksen osallistujista ja opetustunneista. Tilastoon on vuosina 2011–2019 sisällytetty myös tietoja muualla kuin peruskouluissa annetusta perusopetuksesta ja lisäopetuksesta. Tilastovuodesta 2020 alkaen nämä tiedot julkistetaan Opiskelijat ja tutkinnot -tilaston yhteydessä. Tietoja käytetään mm. koulutuksen suunnittelussa, tutkimuksessa ja arvioinnissa.

Oppilaitosten aikuiskoulutus -tilaston tiedot perustuvat koulutuksen järjestäjien oppilaitoksilta Tilastokeskukselle kokoamiin tietoihin. Oppilaitosten tutkintoon johtamattoman koulutuksen tiedot ovat kalenterivuodelta.

Tilasto sisältää oppilaitosta kuvaavia luokituksia. Opetustuntien sisällön luokittelussa käytetään opetushallinnon koulutusala- ja luokituksen aikuiskoulutussovellus 2003 -luokitusta.

Tilastolain (280/2004 muut. 361/2013) mukaan valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaolojen ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten. Laki Tilastokeskuksesta (24.1.1992/48) osoittaa tehtävän kuuluvan Tilastokeskukselle.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Oppilaitosten tutkintoon johtamattoman koulutuksen tiedot perustuvat koulutuksen järjestäjien ammatillisista oppilaitoksista, ammattikorkeakouluista, musiikkioppilaitoksista, liikunnan koulutuskeskuksista, kansanopistoista, kansalaisopistoista, kesäyliopistoista ja sivistysliittojen opintokeskuksista Tilastokeskukselle kokoamiin tietoihin. Tiedot kerätään sähköisesti. Aineistot ovat kokonaisaineistoja.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen käsittelyprosessin aikana tietojen korkea laatu varmistetaan useiden erilaisten tilastollisten tarkistusohjelmien avulla sekä tiedonantajille tehdyillä lisäkyselyillä ja vertailuilla muihin tietolähteisiin. Oppilaitosten ilmoittamat puutteelliset tai virheelliset tiedot voivat vaikuttaa tilaston laatuun.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Oppilaitosten aikuiskoulutus -tilasto on lopullinen ja se tuotetaan vuosittain. Oppilaitosten tutkintoon johtamattoman koulutuksen tiedot julkaistaan noin 11 kuukautta viiteajankohdan jälkeen.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastosta julkaistaan tietoja Tilastokeskuksen verkkosivuilla. Tarkempia tietoja voi kysellä myös suoraan Ajankäyttö, koulutus ja kulttuuri -ryhmästä, jossa tilasto laaditaan. Aineistosta on mahdollista tehdä tilauksesta erityisselvityksiä.

Lisää tietoa tilastossa käytetyistä käsitteistä löytyy [tilaston nettisivuilta](#) ja Tilastokeskuksen [käsitteetietokannasta](#). Tilastoissa käytetyt [luokitukset](#) löytyvät Tilastokeskuksen verkkosivuilta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Oppilaitosten aikuiskoulutusta kuvaavan oppilaitosten aikuiskoulutus -tilaston laatiminen aloitettiin 1990-luvun alkupuolella. Perusjoukko on laajentunut vuosien varrella ammatillisista oppilaitoksista mm. yleissivistäviin oppilaitoksiin ja ammattikorkeakouluihin. Tilastoon sisältyi aiemmin myös aikuisten tutkintoon johtava koulutus, josta raportoidaan nyt Opiskelijat ja tutkinnot -tilaston yhteydessä. Oppilaitosten tutkintoon johtamattoman koulutus -tilaston laatiminen aloitettiin vuodesta 2004.

Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö uudistettiin 1.1.2018 alkaen, jolloin tuli voimaan laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017). Uuden lainsäädännön myötä poistui ammatillinen lisäkoulutus ja oppisopimuskoulutuksena toteutettava ammatillinen lisäkoulutus, joiden tilalle ovat tilastovuodesta 2019 alkaen tulleet seuraavat koulutustyyppit: muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja muu ammatillinen koulutus, ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus. Ammatillista lisäkoulutusta ja oppisopimuskoulutuksena toteutettavaa ammatillista lisäkoulutusta käsittelevät aikasarjatiedot päättyvät tilastovuoteen 2018. Tilastovuoteen 2018 asti kerätyt tiedot ammatillisesta lisäkoulutuksesta ja oppisopimuskoulutuksena toteutetusta ammatillista lisäkoulutuksesta eivät ole vertailukelpoisia tilastovuodesta 2019 alkaen kerättyihin tietoihin ammatillista osaamista syventävästä tai täydentävästä koulutuksesta ja ammatilliseen tehtävään valmistavasta koulutuksesta.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedot perustuvat samoihin tietolähteisiin ja ne on laadittu samoja periaatteita noudattaen kuin Tilastokeskuksen koulutussektoreittain laaditut tilastot. Näitä tilastoja voidaan hyvin käyttää rinnan, kunhan otetaan huomioon tilastojen erityispiirteet.

Lisätietoja

Tarja Seppänen 029 551 3220
Vastaava osastopäällikkö:
Hannele Orjala

koulutustilastot@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Koulutustilastot. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute